Világ proletárjai egyesüljetek!

XV. évfolyam. Czelldömölk, 1919. junius 5. 33. szám.

KEMENESALJA

A CZELLDÖMÖLKI JÁRÁS SZOCIÁLISTA PÁRT HIVATALOS LAPJA.

Megjelen minden csütörtökön és vasárnap reggel. Előfizetési ára: Egész évre 24 korona, félévre 12 korona, negyedévre 6 korona.

Egyes szám ára 40 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Korona-szálloda, 3. számu szoba ide intézendők a szellemi részt illető közlemények, hirdetések és mindennemü pénzilletékek.

Parancs.

A czelldömölki direktorium a karhatalmi parancsnoksággal egyetértőleg elrendeli:

1. Az összes fegyverek és egyéb lőszertárgyak haladéktalanul való beszolgáltatását a direktorium helyiségébe.

2. A további intézkedésig az összes szórakozó helyek, u. m. kávéházak és büffék reggel 7—9 ig, délután 6—9 óráig tarthatók nyitva. Azonban az étermek és olyan korcsmák, vendéglők, melyek a közelláttást szolgálják, d. e. fél 12 órától fél 3-ig és esti 7-től 10 óráig kötelesek nyitva tartani.

3. Mindenkit nyomatékosan figyelmeztetünk, hogy az utcán, vörös katonákon és a direktorium engedélyével ellátottakon kivül este 10 órán túl tartózkodni senkinek nem szabad. Kivételt képeznek azok, akik esetleg betegség, vagy rendkivüli családi bajok miatt lennének kényszeritve az utcára kijönni. Ezek a városházán éjjeli szolgálatot teljesitő direktoriumi tagnál kapnak irásos engedélyt.

4. Az utcán minden csoportosulás szigoruan tilos. Értekezleteket, összejöveteleket sem egyesületek, sem magánszemélyek külön lakásukon sem tarthatnak anélkül, hogy a direktorumnál ezt előzetesen be ne jelentsék.

5. Semmiféle mulatság, tánciskola, kabaré stb. a további rendelkezésig nem tartható. Kivételt képez a közoktatásügyi népbiztosság által kiküldött színész propaganda társulatok előadása, amely a direktorium engedélyével csak a 10 órai záróráig tartható.

6. Mindenféle szerencsejáték (kártya, dominó stb.) úgy a nyilvános helyeken, mint magánházaknál a legszigorubb ellenőrzés mellett a további intézkedésig betiltatik.

7. Az esti világitás nyilvános helyeken a záróráig, magánházakban esti 11 óráig engedélyeztetik. Kivételt képeznek a hivatalok (szerkesztőség, nyomda, póstahivatal, állomás, villanytelep, vörösörségek stb) és a háztartásban esetleg előforduló különleges esetek.

8. Minden vörös katona és besorozott vagy lajstromozott elvtárs, akinek beosztása a helybeli különitményénél, vagy karhatalomnál nincsen, tartoznak 1919. junius 6-án délelőtt 9 órakor (a vasutasok és a felmentett közszolgálatban állókon kivül) a Korona-szálloda nagytermében a direktorium által megnevezett bizottság és a helyőrség parancsnoka előtt nyilvántartás végett jelentkezni.

9. Mindazon egyének, férfiak és nők, 18 évtől 50 évig, akik állandó foglalkozással és alkalmazással nem birnak, 48 órán belül igazolás végett a direktorium helyiségében a karhatalmi parancsnok megbizottja előtt tartoznak megjelenni. Aki ezen pontban foglaltaknak eleget nem tesz, a községben cirkáló járőrök által igazoltatva lesz és amennyiben kellő igazolást előmutatni nem tud, le lesz tartóztatva. Kivételt a háztartásban foglalkozó nők és 50 éven felüli, nyilvánvalóan munkaképtelenek és beteg férfiak és nők képeznek.

10. Mindazok, akik ezen parancs ellen vétenek, vagy ellenszegülést tanusitanak, bujtogatnak, rémhireket terjesztenek, — mint **ellenforradalmárok a rögtönitélő biróság elé állittatnak és halállal büntettetnek.**

Czelldömölk, 1919. junius 4-én.

A karhatalmi parancsnok:
Szép József sk.

A direktorium:
Pajor sk. **Kovács** sk. **Kreiner** sk.

Karhatalmi pol. megbizott:
Gergely Aladár sk.

Ami elmult,

az vissza nem jöhet. Ez a régi közmondás mintha szinarany volna, mintha csillogásával beragyogná a földet. Nem kápráztató. Nem vakitó, de van valami értéke — mint az őskori leletnek, melyhez semmi más nem köt bennünket, mint a kegyelet, inkább talán csak az érdeklődés, mely benne él minden lényben, ki ezen a földön halandó.

A történelmi frázisok a tradiciók lomha csarnokában értékes olajfestmények gazdag arany rámákban pihennek évszázadok óta az ősi kuria (vár) kastély ódsi termeiben és mintha bús, komor arccal tekintenének le reánk, az uj kor szent megvillanása alkalmából.

Elmult. Lehullott a gazdag freskó. Megrongálódott a drága mahagoni butor. Az ébenfa menyezetes nyoszolya, amelynek kárpitja velencei csipkéből, gazdag smaragd-zöld zepirummal volt diszitve, elrongyolódott és most már csak annyit jegyezhet meg a szemlélő, hogy elmult.

Mikor eszünkbe tünik mind, mindez; önkéntelenül is meg kell állanunk azért, hogy gondolatainkat egy kissé összeszedjük és előkészitsük magunkat a jövendőre, melyben egy újjászülettett nemzedék sóhajt fel a nyomasztó lidérc alól, a fejedelmek, a hercegek, a kiváltságosok zsarnoki pompájának borzadalmaitól.

Elmult! Hiszen örülünk, hogy elmult, mert ti rabjai e földnek, ti kérgeskezü munkások, ti szegény szellemi munkások, akik az iróasztal mellett görnyedve szenvedtétek a haldoklást, melyben kint izzadtatok és nyomorult pár forintért szenvedtétek a haldoklást, amelyet nyögött a szegény család akkor, amikor a nagyságos és kenyelmes urak fülig ültek a pástétom és extratörök izletes, pompás fönségének csarnokában.

Elmult! Elmult a burzsoák világa, feljött a napfény az égre és a szegény, elnyomott nép felszabadult a járom alól, melyben nyögött oly számos éven át. Van-e ember ezen a földön, aki vissza kivánja az elmult időket? Van igen! Azok, akik nem birnak beletörődni az uj rendbe. Akiknek fáj, hogy megfosztották nagy birtokaiktól. Akiknek nincs inyükre, hogy a fényes aranygal-

lért, a ragyogó gyémántokat, melyek a császári trónok hűséges rabszolgáit nevelték, eltörülte a munkásnép hatalma. Pedig de sok szegény család fia lett a hatalmi háborban, a fény és pompának hódolója, rabszolgája.

Miért? Erre felelni igazán csak ugy lehet, ha van a kérdezők között olyan, aki meg is tudja érteni! A csillogás, a fény, az mindig jobban inyére volt a gyarló emberiségnek, mint az egyszerüség. Mert olyan világot értünk, amikor értéke nem volt a szegénységnek, mert egyformán tartották féken a proletáriátus többségét, akik szelid kutya módjára türték a megalázkodás rabláncát azért, hogy nyomorult bérükért egy kis elismerésben legyen részük.

Elmult! Ez vissza nem jöhet soha. Vannak még mindig sajnálatraméltó alakok, kik hisznek, biznak a tőkések ujbóli hatalmában, a kényurak fortélymes nagyságának. Ez azonban nagy tévedés. Nincs hatalom, mely a munkásság millióit többé rabszolgaságra kárhoztassa.

Öntudatra ébredt a magyar proletárság is. És ki a földnek munkás emberei, asszonyai, vigyázzatok jól magatokra. Ne hagyjátok magatokat elámitani ostoba mesékkel, amit sok esetben csak a papok hintenek el közöttetek. Nem mondom, nem minden pap rosszakaratu, mert vannak felkiismeretes papok akik szintén a nép gyermekei és a vallás tiszteletben tartása mellett értelmesen tudnak gondolkodni.

Legyen példa a Szombathely melletti Nagygencs és a többi falu, ahol a templom tornyában állitották fel a géppuskát a vörös katonák ellen. Mit ért a nagy képzelődés. Mit ért a pap hazug szava? Ezt most az a szegény nép sinyli, mert a főbünösök elszöktek. Elszöktek, mert már elmult a dicsőség, melyre vágyták, melyel elakarták verni a proletáriátust, a népszabadság szent egységét, melyben felépülni kiván az uj szabad magyar nemzet. A Tanácsköztársaság sujtó keze vasöklel csap le és jól annak, aki ellene fordul. De most már elmult. Feledni kell, de visszont a feledés példa legyen, mely egy táborba tömöriti a proletár népet.

Késy János.

Győzelem a cseh fronton.

Muraszombatot visszafoglaltuk. — Áttörtük a cseh-román összekötő frontot.

(Telefon jelentés.) **Csapataink visszafoglalták Érsekujvár és Léva városokat. A cseheket megvertük és üldözzük. — Muraszombatot is visszahóditottuk.**

A M. T. I. jelenti: A Dunától egészen a Hernádig álló összes cseh erőket szárazföldi, vizi és valivetett összeműködéssel az egész harcvonalon megvertük. Győzelmes csapataink üldözik a még hátrálóellenséget. Eddig elfoglaltuk: Szikszó, Sajószentpéter, Putnok, Bánréve, Rimaszombat, Losonc, Ipolyság helységeket, valamint számos kisebb községet. Több száz fogoly, óriási számtalan gépfegyver, nagymennyiségű lőszer, fegyverek és hadiszert zsákmányoltunk.

Ezen fényes győzelem kivivásában egyforman kivették részüket vidéki, fővárosi és nemzetközi csapataink, melyek egymást felülmuló bátorsággal, forradalmi lendülettel, példaadó kötelességtudással harcoltak. **Dicsöretet érdemelnek eddig is mindenkor bevált vasutasaink,** akik önfeláldozó és egy pillanatra sem szünő munkajukkal elősegitették a csapatok gyors összevonását. Hasonló nagyszorgalommal müködtek távirászaink is.

Budapest, junius 3 Budapesti csapatainkkivalótüzérségi előkészités után a romanokat a Tiszától szakra alló erőket megvertek és ezáltal a román és cseh front erősitési részét áttörtük. Egyes cseh erők helyenkint kétségbeesett erőkösdéssel igyekeznek győzelmes előnyomulásunkat megakasztani. Az egész vonalon üldözzük őket.

Budapest junius 3. Péterrari szárnyárat. A romanok sietve kiürítették a Dévaertzonat és csak kis osztagokat hagynak hátra azokon a helyeken, ahol francia csapatok vannak. A viszony a francia és román katonák között rendkivül feszült. A romanokat a francia katonák számos helyen elüzték.

Akjermannban felfegyverzett egy francia ezred és azonnali hazaszállitását követelte. Kijelentették, hogy a román bojárok erdeiett nem védelmezik szovjett csapatokkal szemben.

Az aratómunkások járandóságai.

A földmivelésügyi népbiztosság 55. F. N. számu rendelete.

(Folytatás.)

III.

A pénzszükséglet ellátása.

15. §. Az aki, 100 magyar holdnál nagyobb birtokon saját számlájára gazdálkodik, ha valamely pénzintézetnél betétje, vagy folyószámlakövetelése van, köteles erről a járási munkás, katona és földmivestanács intézőbizottságának haladék nélkül jelentést tenni.

Ha valaki 100 magyar holdnál nagyobb birtokon másnak számlájára gazdálkodik, köteles a járási munkás, katona és földmivestanács intézőbizottságának bejelenteni, hogy a gazdálkodás, kinek számlájára folytatja. Ebben az esetben az, akinek számlájára a gazdálkodás folyik, köteles a birtok fekvése szerint illetékes járási munkás, katona és földmivestanács intézőbizottságának haladék nélkül bejelenteni, hogy valamely pénzintézetnél van-e s hol van betétje vagy folyószámla követelése.

Ha a 100 magyar holdnál nagyobb birtok több járás vagy több megye területére terjed át, a bejelentést ama járás munkás, katona és földmivestanácsának intézőbizottságánál kell megtenni, amelynek területén a gazdasági székhelye fekszik.

16. §. Ha a 100 magyar holdnál nagyobb birtok felelős kezelője hitelt érdemlően igazolja, hogy a birtokon folyó termelés folytonosságának megóvására, a munkások béreinek kifizetésére vagy a feltétlenül szükséges üzemanyagok/(21. §) beszerzésére pénz nem áll rendelkezésére, a járási munkás katona és földmivestanács intézőbizottsága az illető gazdaság részére a megbizott járási pénzintézetnél folyószámlát nyittathat.

Ha a gazdaság több járás vagy több megye területére terjed át, a folyószámla nyitását ama járás munkás, katona és földmivestanácsának intézőbizottsága rendeli el, amelynek területén a gazdaság székhelye fekszik.

Az intézőbizottságok és a megbizott pénzintézetek a folyószámla nyitásának elrendelése előtt gondos vizsgálat tárgyává kötelesek tenni vajjon az, aki a folyószámla nyitását kéri, tényleg nem rendelkezik-e másutt betét, vagy folyószámla-követelés felett.

Tartoznak továbbá ügyelni arra, hogy egy gazdaság részére csupán egy pénzintézetnél nyissanak folyószámlát.

17. §. Azok a pénzintézetek, amelyeknél a 15. §. szerint bejelentett betét vagy folyószámla követelés van, továbbá amelyeknél a 16. §. alapján folyószámlát nyitnak, az illető gazdaságok részére fizetést csupán a járási munkás, katona és földmivestanács intézőbizottságának utalványára és a következő §-okban körülirt módozatok szerint teljesithetnek.

18. § A 100 magyar holdnál nagyobb terjedelmü és egy közös határán tul nem terjedő birtok felelős kezelője tényleges pénzszükségletét a községi birtokrendező és termelést biztositó bizottsággal, ha ilyen nincs, a községi munkás, katona és földmivestanács intézőbizottságával esetről-esetre három példányban kiállitandó utalványürlapon közli, mely ezt észrevételeivel és javaslatával együtt a kijelölt járási pénzintézethez teszi át.

A kéréshez mellékelni kell a kifizetendő munkabérek jegyzékét, amelyet a felelős kezelő aláirásával lát el, továbbá az összeg hovaforditására vonatkozó egyéb bizonylatokat is.

A járási pénzintézet a kért összeg utalványozása tárgyában haladék nélkül a járási munkás, katona és földmivestanács intézőbizottságához fordul, amely ha ellene kifogása nincs, a két összeget utalványozza.

Ha a gazdaság több község, járás vagy megye területére terjed át, az utalványozásra irányuló kérest közvetlenül ama járásbeli kijelölt pénzintézetnél kell előterjeszteni, amelynek területén a gazdaság székhelye van. Ebben az esetben az utalványozásra a gazdaság székhelye szerint illetékes járási intézőbizottság jogosult.

A községi birtokrendező és terme-

lést biztosító bizottság, illetve ha ilyen nincs, a munkás, katona és földmivestanács intézőbizottsága pedig az utalványozás alkalmával köteles meggyőződést szerezni arról, hogy az kiyant összeg a tényleges szükségletnek megfelel-e.

Az utalvány mindhárom példányának tartalmaznia kell:

a) a kért pénzösszeg nagyságát;

b) a községi bizottság által javasolt és a járási intézőbizottság által utalványozott pénzösszeg nagyságát;

c) az utalványozás célját;

d) a gazdaság felelős kezelőjének aláirását;

e) a községi birtokrendező és termelést biztosító, illetve ha ilyen nincs, a községi munkás, katona és földmivestanács intézőbizottságának pecsétjét és két tagjának nevaláirását;

f) a járási munkás, katona és földmivestanács intézőbizottságának pecsétje és két tagjának nevaláirása.

Az utalvány három példánya közül egyik a járási intézőbizottságnál, a másik a megbizott járási pénzintézetnél marad, a harmadikat pedig a Pénzintézeti Központhoz kell beküldeni.

A megbizott járási pénzintézetek a gazdaságok részére e rendelet szerint teljesitett kifizetésekről és átutalásokról, a megbizott megyei pénzintézetnek és a Pénzintézeti Központnak napónta jelentést tesznek.

20. §. Azt, hogy minden gazdaság kisebb folyó szükségleti céljára mennyi készpénzt tarhat készletben, a gazdálkodás módjára, valamint a helyi és közlekedési viszonyokra való tekintettel a járási munkás, katona és földmivestanácsok intézőbizottsága állapitja meg.

Az ezt meghaladó összeget a birtok felelős kezelője köteles esetről-esetre a kijelölt járási pénzintézethez beszolgáltatni.

A birtok felelős kezelője gondoskodik arról, hogy a gazdaság részére a fizetések lehetőleg ne készpénzben, hanem a megbizott járási pénzintézetnél vezetett folyószámlára átutalás utján történjenek.

21. §. A 16. §-ban emlitett üzemanyagon a gazdaság rendeltetésszerű használatához és a termelés menetének legalább az eddigi szinvonalon való folytatásához szükséges anyagokat kell érteni. Vetőmag, takarmány, szalma, alom és a munkások természetben való járandósága üzemanyagnak nem számit. A járási munkás, katona és földmivestanács intézőbizottsága ellenőrizni köteles, hogy a felszámitott munkabérek a tanácsköztársaság által megállapitott bértételeknek, a beszerző árak pedig az érvényben levő hatósági áraknak megfelelnek-e.

Jelentékenyebb beruházásokra csak a földmivelésügyi népbiztosság engedélyével lehet hitelt nyujtani.

IV.

Ellenőrzés.

25. §. A Pénzintézeti Központ mezőgazdasági hitelosztálya bármikor meggyőződést szerezhet arról, hogy az utalványozások a tényleges szükségletnek megfelelnek-e, hogy a kiutalt pénzösszegeket a szükséglet kielégitésére forditják-e és a bevételeket a kijelölt járási pénzintézethez tényleg beszolgáltatják-e, ugyszintén meggyőződést szerezhet az üzemanyagok rendeltetésszerű felhasználásáról is.

A Pénzintézeti Központ mezőgazdasági hitelosztálya az egyes gazdaságok pénzügyi és gazdasági ügykezelését saját ellenőrei utján bármikor megvizsgálhatja; megvizsgálhatja az üzemanyagok készleteit és azt, vájjon a gazdálkodás eredménye és a birtok hozadéka a ráforditott tőkével arányban áll-e, bármikor ellenőrizheti a leltárt és pénztárvizsgálatot tarthat.

A Pénzintézeti Központ mezőgazdasági hitelosztálya bármikor belátása szerint ellenőrizheti a gazdaságok könyvvitelét és megtekinthetí azok levelezését.

A Pénzintézeti Központ mezőgazdasági hitelosztályának vagy ellenőrző közegének megokolt előterjesztésére a megyei munkás, katona és földmivestanács intézőbizottsága az állami kezelésbe át nem vett, e rendelet hatálya alá eső gazdaságok felelős vezetője ellen köteles haladék nélkül vizsgálatot teljesiteni. Ha az előterjesztésben felhozott panaszok igazoltnak látszanak, a gazdaság felelős vezetőjét a vizsgálat folyamán állásától a megyei intézőbizottság felfüggesztheti, a vizsgálat befejeztével pedig annak eredményéhez képest el is mozdithatja.

27. §. Aki e rendelet ellen vét, forradalmi törvényszék elé kerül.

Czelldömölk, 1919. május 25.

Földmivelésügyi népbiztosság nevében:

Csipkay Elemér
gazd. felügyelő.

Ellenünk.

Ellenünk bár pénzemberek törnek,
Ujra rabbá óhajtanak tenni.
Meghalunk, de szent eszméket gyáván
Senki előtt nem fogjuk letenni.

Vihar dúlhat mindenütt a tájon,
Forradalom dúl e nagyvilágon,
El kell jönni a ragyogó napnak,
És a fénytől sokan megvakulnak.

Börtönében csörgeti a láncot,
A proletár igaz, régi álma.
És kinyílt a börtönajtó csendben,
Nagy vaspántos nehéz fölgyfa szárnya.

Jöjtek óh, fiai e földnek,
A szabadság otthonába térni;
Ellenünk bár pénzemberek törnek
Akik felett ti fogtok itélni.

Késy János.

A Munkástanács minden szerdán délután 4 órakor ülési tart a, városháza tanácstermében.

Tiszta, butorozott szobát keresek. Ajánlatot „Szerkesztő" jeligére Dinkgreve papirkereskedésébe kérek.

Akit mindenhonnan kivernek.

A Munkástanácshoz az utóbbi időben a kérvények egész sorozata érkezik különböző ügyekben. De nemcsak kérvényekkel fordulnak az igazságos fórum elé, de számtalanszor apró cseprő dolgok miatt. Marszinte közhelyé vált az a mondás: »Megyek a direktorium elé . . .« »Majd ad magának a direktorium«. Ha nincsen valamelyik sparherten karika, mert a lakó gyereke kikarikázott vele az udvarra s a házigazda persze nem akar ujat venni, akkor már — direktorium . . . Ha a házigazda és lakó gyermekei hajbakapnak — direktorium . . . Ha a disznóól nem akar beferni az udvarba, — direktorium. Ilyenkor aztán Kovács elvtársnak kell helyszini szemlét tartani, amikor aztán mindjárt van hely a disznóólnak; Kreiner elvtárs elé kerülnek az apró cseprő ügyek főszereplői, akik már a direktorium előszobájában észretérnek, hogy a fontos ügyek mellett ilyen semmiségekkel zavarják a munkájukat. Ezek rendszerint kibékülve hagyják el a helyiséget, mikor megmagyarázzák nekik, hogy micsoda lelkes hivei ők a szociálizmusnak, mennyire aterrik ők az idők komolyságát, amikor a »lényegtelen« politikai és harctéri események közben a fontos ügyekkel is foglalkoznak, mint pl. azt a tűzhely-karika . . .

Természetesen vannak aztán kérvények, amelyeknek van alapjuk. Ilyen kérvény az alábbi is, melyet Klein Gusztán »mint második metsző, előimádkozó és templomszolgahelyettes« adott be a Munkástanácshoz, a következőkben:

»Alulirott a czelldömölki orth. hitközségnél vagyok alkalmazva mint második metsző előimádkozó és templomszolga-helyettes. Azelőtt Pápóczon voltam kereskedő, azonban üzletemből kivertek, kifosztottak mindenemből és jelenleg más lakik volt pápózi lakásomban, én mint a háznak tulajdonosa oda vissza nem térhetek, máshová ötödmagammal nem mehetek lakni. Mindezek dacára a Sági u. 18. számu házból kilakoltattak, most meg felszólittattam Havassy járásbiró által, hogy a Sági-utca 7. számu lakásomat is hagyjam el. Miután magyar állampolgár vagyok, azt hiszem, jogom van mindenütt letelepedni, ha fen tudom magam tartani. Kérném tehát a sérelmes határozat orvoslását és megváltoztatását elrendelni. Klein Gusztáv.«

Eddig tart a templomszolga-helyettes kálváriájáról szóló dokumentum. Meg nem tudjuk, a Munkástanács határozott-e ez ügyben, de mindenesetre különös, hogy ha Papóczon Klein Gusztánnak háza és kereskedése volt, miért »verték« ki onnan a pápóziak. Mi megengedjük, hogy nem igy van ebben az esetben, de a háborúban nagyon sok kereskedő volt a falvakban, akik azt hitték, hogy sohasem lesz vége a háborúnak s kiuzsorázták a szegény népet, mindenféle nehezen kapható áruval. S mikor aztán hazajöttek a lövészárkok, lakói, bizony nagyot csaptak a kis krájzlerájok pultjára . . . Viszont az is igaz, hogy nagyon sok esetben a falukba visszatért s a feleségeik által felbujtatott katonák nélkül kergették el a kereskedőket s fosztották ki az üzleteket, csak azért, mert a kereskedő — zsidó volt . . .

Meg kellene tehát vizsgálni Klein Gusztáv ügyét. Pápóczon s hadd menjen vissza a saját kis boltjába a sokat szenvedett és mindenhonnan kivert Klein Gusztáv. (g)

Vend szovjet-köztársaság.

A vendek kikiáltották a vend szovjet-köztársaságot. A köztársaság elnökévé Czifrák János, volt szombathelyi ügyvédet választották, aki régebb idő óta Muraszombaton működött.

HIREK.

Pozsonyból és Komáromból kivonulnak a csehek. Hősies csapataink mindenütt bámulatosan nyomulnak előre. Miután Lévát elfoglaltuk, Pozsony városát a csehek üritik, nemkülönben Komáromot is, ahol a visszavonuló megszálló csapatok fegyelmezetlenül rabolnak és fosztogatnak.

Uj járási megbizott. A vasvármegyei direktórium Pollák Dezső helyébe Papp István Pest nevezte ki a czelldömölki járás politikai megbizottjává. Az uj megbizott már át is vette hivatalát.

Szabadiskolák szervezése. A közoktatásügyi népbiztosság rendkivüli fontos intézkedéseket tett, amidőn felállitotta Budapesten az Országos Ismeretterjesztő Bizottságot, hogy Magyarország proletarjainak hatalmas gépezetét mozgásba hozza a tudás értelmének egyszerü, de mégis a társadalomra fontos szabad iskolai berendezkedésével. Czelldömölkön hétfőn délután 3 órakor a Griff szállodában Enslehn Emil Budapestről az Országos Ismeretterjesztő Bizottság által kiküldött megbizott tartotta meg a szabad iskolára vonatkozó gazdag beszédét, melyben érthetően kifejtette szükségességét annak, hogy ilyen munkásiskolákra rendkivüli módon nagy szüksége van a társadalomnak. Ebből a szempontból kiindulva berendezkedni kivan és szervezése alapjan megalakul az ismeretterjesztő bizottság czelldömölki csoportjának intéző bizottsága. Ezen fontos szociális ingyenes iskolának nagy feladata lesz, mert nemcsak irni olvasni tanit, de egyszersmind ipari, müvészeti fejlődés alapjan a technika főbb elemeit, amelyet az életben értékesiteni lehet. Nagyon helyesen jegyezte meg Enslehn elvtárs »Mindenki annyit ér, amennyit tud.« A czelldömölki szabadiskola intézőbizottsága a következőkép alakult meg. Elnök: Perenyi Károly. Az iskola vezetői Barabas és Kemenesi. Gazdasági vezető: Csipkay Elemér. Ipari szakoktató: Daniel Géza. Szociologiai vezető: Havassy Béla. Közegészségügyi: Seregély Pál.

Felhivás. A Penzügyi Népbiztosság 82 P. M. száma rendelete értelmében felhivom a czelldömölki járás területén létező 100 holdon felüli összes gazdaságokat a következőkre: 1.) Mielőbb terjesszék be a községi birtokrendező és termelést biztositó bizottság, ilyenek hiányában a községi munkás katona és földmivestanács intézőbizottsága utjan a birtok rövid, de lényeglex tüzetes megjelölésével a gazdaság felelős vezetőnek nevét és alapjait két példányban. 2.) Közöljék a czelldömölki Közgazdasági Hitelbankkal, mint a járás területére megbizott pénzintézettel, hogy hol tartanak betétet, vagy folyószámlát és mily összegben. 3.) A folyó kisebb szükségleti célokat szolgáló készpénz összegek visszatartásával a bevételezett készpénzt fenti pénzintézet haladéktalanul fizessék be. 4.) Amenyiben a folyószámlai átutalás lehetséges a fizetések nem készpénzben hanem átutalással eszközlendők. Czelldömölk 1919 junius 2-án *Gratsl Gyula*, pénzügyi megbizott.

A »fehér pénz« miatt. A fehér pénz el nem fogadása sok bajt és munkát okoz a forradalmi törvényszéknek is. Egy mihalyfai magyar ügyet tárgyalta hétfőn a szombathelyi törvényszék. Ugyanis Vincze József ottani lakos nem akarta elfogadni az eladott marhákért a fehér pénzt. A forradalmi törvényszék megmagyarázta Vincének, hogy a különböző szinü pénzek egy forma értékűek, csak egyesek bujtogatása az oka, hogy ennek ellenkezőjét hiszik. Vince Józsefet 1000 koronára itélték, aki nemcsak megnyugodott az itéletben, — sőt kijelentette, hogy megérdemli a büntetést.

Közéleimezésre vonatkozólag a direktorium a karhatalmi parancsnoksággal egyetemben rendeskodik az elcimezésről oly módon, hogy egyelőre ami a legszükségesebb, azt a lehetőség szerint beszerezze.

Drágul a tojás. Tekintettel a tojástermelés csökkenésére, a hatósági tojás ára ezentul 1 K 20 fillér lesz. Minden hétfőn van tojáskosztás a Libenau-féle telepen. Egy személy csak két darabot kaphat.

Szántó elvtárs kidobolta . . . Most, amikor Czelldömölk is komoly napjait éli, az emberek fokozattabban érdeklődnek az események iránt. Nagy sietséggel szaladnak, gyülekezik Szántó elvtárs köré, aki fontos tényezője a köznek, miután szakavatott dobolás mellett mondja ki, mint megmásithatatlant néha több pontból álló »Közhirré tétetik«-et. Szerdán délelőtt is mélységteljes komolysággal verte a dobot a városháza előtt, ahol egy perc alatt hatalmas tömeg gyült össze. Visszafojtott lélegzettel leskedtek Szántónak még a szájmozdulatai is, aki megelégedetten nézte végig a hallgatóságot s mintha halálos itéletet olvasna fel, komoly arczczal és lakonikus rövidséggel kezdte a hirdetményt, mig az emberek közül többen a szájukat is nyitva felejtették:

— Közhirré tétetik, hogy egy birka elveszett. Aki megtalálta, jelentse be a direktoriumnál . . .

— Oh, hogy a fene enné meg, — mondák a kenyérsütésből jövő asszonyok — azt hittük, valami mást dobol . . .

Szántó ravaszul mosolygott a bajusza alatt és tovább somfordált néhány házzal, ahol megismétlődött az előbbi jelenet.

Tudományos előadás. Veszelovszky Gyula elvtárs vasárnap este szép tartalmas beszédet tartott a Griff-szálloda nagytermében melyben kifejtette a proletár állam célját s alapelveit. A hallgatóság megelégedetten távozott.

Garai Izsóné zongoramesternő órákat ad. Délután 3—5 ig lehet beiratkozni minden nap.

Tánciskola néhány napig szünetelni fog, mivel a vörös katonaság foglalta el a termet.

A junius 5-én tartani szokott országos vásár elmarad.

Visszajött a kedvelt szinész társulat. Az a szinész propoganda társulat, mely ezelőtt két héttel játszott a Griffben, visszajött Czelldömölkre, s előadásait már megis kezdette. A főbb szereplők: Göndör és neje telepatikus mutatványok, Mága József komikus, Fodor Frigyes humorista, Walter Gizi operett énekesnő, Bojar Margit táncosnő, Lajos és Naci hasbeszélők, Neményi Nusi kupléénekesnő, Bückler Sándor német operett énekes, Hajnal Tusi táncosnő, Martini az ördöngös ember. Szinre kerülnek duettek, triók és naponta egy uj kacagtató bohozat. Az előadások pont fél 8 órakor kezdődnek. Keretik a pontos megjelenés, mert 10 óra után az utcán járni tilos. Vasárnap és hétfőn két előadás. D. u. 4 órakor és este fél 8 órakor.

Rokkantak figyelmébe. Minden rokkant, ha lakhelyet megváltoztatja, ezt jelentse be a nyugdijszámfejtési osztálynál (Budapest, I. Budafoki-ut 21.) Akik ezt elmulaszfjak, nemcsak hogy illetményeiknek pósta utján idejében való kézbesitését hiusitják meg saját maguk, hanem a nyugdijszámfejtésüek a pósta által visszaküldött utalványok visszaküldésével és ujrakiutalása folytán megokolatlanul uj munkát okoznak.

Sport mérkőzés. A czelldömölki sportegyesület vasárnap délután tartotta mérkőzését a sárvári football-csapattal.

Fölmentették Ölbei Istvánt. Megirtuk, hogy a Sag melletti Kismezőmajorban Horváth János egy vasvillával főbelőtte Ölbei István. Az ütés halálos volt. A szombathelyi forradalmi törvényszék hétfőn tárgyalta ez ügyet. Miután a tanuvallomásokból bebizonyodott, hogy önvédelem forgott fen, Ölbei Istvánt felmentették s azonnal szabadlábra helyezték.

Megkezdődnek a mozielőadások. A közoktatásügyi népbirtosság szocializálta a czelldömölki Apollo-mozit, amely már régóta szünetel. Most ujra megkezdődnek az előadások. A mozi gép jelenleg Budapesten van javitás végett, ugyancsak most kötnek a fővárosi filmgyarakkal szerződést elsőrangu filmekre, hogy az előadások müsorai minél magasabb nivón álljanak s minél élvezetesebb estéket szerezzen a közönségek. Nyolc-tiz nap multva megkezdődnek az előadások, ha addig előre nem látható akadályok nem gördülnek azok megkezdése elé.

Pályázati hirdetmény.

A czelldömölk nagyközségi szülésznői állásra pályázatot hirdetek.

Az állás javadalmazása jelenleg évi 240 korona fizetés, melynek felemelése azonban most van tárgyalás alatt és a szabályrendeletileg megállapitott látogatási dijak.

Felhivom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szülésznői oklevelükkel és esetleges eddigi működésüket igazoló bizonyitványukkal felszerelt kérvényüket hozzám folyó évi junius hó 16-ának délelőtt 12 óráig beadják. A választást Czelldömölkön a községházán f. évi junius hó 18-án d. u. 4 órakor fogom megtartani s arra a községi tanács tagjait ezennel meghivom.

Czelldömölk, 1919, junius 2.

Papp, j. b. **Somogyi**, h. főszolg.

A "Kemenesalja" kapható Mórotz Károly elvtársnál.